

Nieuwsbrief

Weidevogelcentrum

Dit is de veertiende nieuwsbrief van het Weidevogelcentrum, opgericht in 2005. Met deze nieuwsbrief stellen we u op de hoogte van nieuws en activiteiten op het gebied van weidevogelbeheer. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan bij info@weidevogelcentrum.nl. Bezoek ook eens de website op www.weidevogelcentrum.nl.

Het gaat niet zo goed met de weidevogelstand in Nederland. Genoeg reden om er extra aan te trekken. Maar hoe doe je dat in een tijd waar agrarisch natuurbeheer en beheersvergoedingen volop in discussie staan? Misschien wel gewoon door te doen en dat te laten zien. U leest hierover in deze nieuwsbrief. Of door na een tijdje van stilte deze nieuwsbrief weer op te pakken, kennis delen en van elkaar weten wat er gebeurt is. De volgende nieuwsbrief staat gepland voor de herfst. We wensen u veel inspirerend leesplezier! De redactie.

Praktijknetwerk Kruidenrijk Kuikengras van start

Veel deelnemers waren op 2 mei in Putten voor de aftrap van het praktijknetwerk 'Kruidenrijk Kuikengras: goed voor koe en weidevogel'. Kuikengras is grasland met een uitgestelde maaidatum. Dit lange gras is belangrijk voor het opgroeien van jonge weidevogels, vooral voor gruttokuikens. Sippe Bron, mede-initiatiefnemer én hoofdaanvrager van dit praktijknetwerk, wil bereiken dat er meer en beter kuikengras komt en dat melkveehouders leren hoe je dit gras het beste kunt gebruiken als veevoer. Veel veehouders deinzen nu nog terug voor een groter aandeel grasland met uitgestelde maaidatum omdat ze denken dat dit structuurrijke gras niet geschikt is voor melkkoeien. Meer kennis van kuikengras bij de veehouders, vooral op het gebied van de voederwinning, moet leiden tot een betere kwaliteit, een betere waardering en meer gebruik van kuikengras als veevoer. En dat is goed voor koe én weidevogel.

Kruidenrijk Kuikengras is een landelijk praktijknetwerk dat twee jaar gaat duren. Er zijn circa 60 deelnemers die kennis en kunde rond produceren, oogsten en voeren van kuikengras gaan ontwikkelen door hun kennis te delen en te verspreiden in de praktijk. Het netwerk wordt begeleid door CLM en Projecten LTO Noord. Andere betrokken partijen zijn: BoerenNatuur, Veelzijdig Boerenland, Water, Land en Dijken en verschillende ANV's in west- en midden-Nederland, BLGG AgroXpertus, de Heus Voeders, Vogelbescherming Nederland en Wageningen UR.

Beheerdersdag Weidevogels

Op 11 april was in Joure de jaarlijkse beheerdersdag voor beheerders van SBB, IFG en NM. Ook andere partners uit het Olterterpoverleg waren uitgenodigd. Volgens gastspreker Ernst Oosterveld van onderzoeksbureau Altenburg en Wymenga is over de hele linie de reproductie van weidevogels onvoldoende om de populatie in stand te houden. Alleen met grote, optimaal ingerichte leefgebieden kunnen we de weidevogels op termijn behouden. De praktijk leert namelijk dat ogenschijnlijk redelijk goede terreinomstandigheden nog geen garantie voor succes zijn.

Een voorbeeld daarvan is Polder de Samenvoeging bij Koudum waar de weidevogelstand matig is en nog verder afneemt. In de groep is volop gediscussieerd over mogelijke oorzaken hiervan. "Misschien spelen predatoren een rol?" In de omgeving zijn namelijk vrij veel bosjes die schuilgelegenheid bieden aan predatoren. Veel natuurgebieden hebben te maken met dergelijke bosjes op enige afstand, vaak ook op het terrein van particulieren. Het is de vraag hoe je op gebiedsschaal meer openheid zou kunnen realiseren en wie daarbij de regie zou moeten hebben. Dergelijke praktische beheersaspecten vragen in de toekomst nog veel aandacht. In de pilot Itzegea is hiermee een begin gemaakt.

Wijzigingen agrarisch natuurbeheer – GLB discussie

(inmiddels demissionair) Staatssecretaris Henk Bleker is van plan om agrarisch natuurbeheer van gebieden buiten de EHS niet langer uit de rijksbegroting te betalen. Voortaan zou dit via het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB), bij voorkeur met geld uit pijler 1, betaald moeten worden. Geld uit pijler 1 mag volgens Brussel echter alleen worden uitgekeerd aan individuele agrariërs die een klein deel van hun grond braak leggen voor natuur. Bovendien mag dit geld niet worden gebruikt voor beheer. Daarmee zou pijler 1 dus ongeschikt zijn voor de financiering van collectief weidevogelbeheer. Het voorstel van BoerenNatuur is om agrarisch natuurbeheer te betalen uit pijler 2 van het GLB. Daarvoor is echter een eigen bijdrage van de Nederlandse overheid vereist, en dat ligt momenteel moeilijk. Sommige provincies, zoals Friesland, lijken bereid financieel bij te springen, maar ook zij zullen niet ontkomen aan bezuinigingen. Bovendien wil Bleker de aansturing van het agrarisch natuurbeheer buiten de EHS niet overdragen aan de provincies. Zonder zeggenschap is het minder aantrekkelijk voor de provincies om financieel bij te dragen. Al met al veel nog veel onduidelijkheid en zorgen omtrent het perspectief voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Nederland. BoerenNatuur spant zich daarom dit jaar extra in voor een goed agrarisch natuurbeheer. Meer informatie: www.boerenatuur.nl

Water van levensbelang voor weidevogels

Het droge voorjaar van 2011 heeft aangetoond dat waterpeilverhoging en aanleg van plasdrasgebieden de overlevingskansen van weidevogels vergroten. Bij een hoger grondwaterpeil kunnen vogels namelijk makkelijker voedsel (wormen) vinden. De wormen zitten dan hoger in de bodem. Bovendien is de bodem zachter waardoor vogels de wormen makkelijker kunnen oppikken.

Voor wijzigingen van het slootwaterpeil is een vergunning nodig van het waterschap. Vaak zijn inlaat- of overstortconstructies nodig. Aanleg van plasdras is meestal eenvoudiger. Wel is overleg met het waterschap over de aanvoer van water gewenst (melding via de mail). Het is namelijk niet altijd toegestaan om water uit een sloot te pompen. Er worden momenteel veel plannen ingediend voor 'vernatting' van gebieden. Het waterschap probeert zo goed mogelijk mee te werken (contactpersoon Wetterskip Fryslân: Johan Zijlstra, 06-46172808). Ook belangstelling? Agrarische Natuurverenigingen bieden begeleiding en hebben inzicht in subsidiemogelijkheden.

Foto: Gert-Jan Stoeten

Weidevogels (niet) aan de Haak

De aanleg van de nieuwe rijksweg "de Haak" bij Leeuwarden is begonnen. Deze weg loopt ook over grond van Dairy Campus Leeuwarden. Gelukkig is er in overleg met de aannemer een oplossing gevonden voor de betreffende weidevogelgebieden: pas na het broedseizoen (na 15 juni) gaan hier de ingrijpende werkzaamheden van start. Wel zijn alvast tussenliggende sloten onder het traject afgedamd zodat modderkruipers en visjes een ander leefgebied op kunnen zoeken. Ook zijn sloten uitgebaggerd. De bagger is op de kant gezet wat voor weidevogels extra voedsel oplevert. Voor de komende jaren zullen we op Dairy Campus echter andere vogelweiden moeten aanwijzen.

Inmiddels zijn de eerste grutto's, kieviten en de scholeksters aan het nestelen. Ook dit jaar heeft oud 'Ny Bosma Zathe' samen met ANV 'Oer de Wjuk' weidevogelsubsidie aangevraagd én gekregen. Helaas hebben we net als velen het gevoel dat er, wellicht door het droge voorjaar, minder vogels terugkomen om te broeden. Voor een definitief overzicht is het echter nog te vroeg. Meer informatie: peterjan.tenhaken@wur.nl

Samenwerkingsdag voor weidevogels

Binnen weidevogelgebieden zijn vaak vele organisaties en mensen aan het werk, allemaal met de beste bedoelingen voor de weidevogels. In opdracht van de provincie Friesland organiseerden Dairy Campus en BoerenNatuur een werkbijeenkomst om te kijken hoe gebiedsgerichte samenwerking tussen deze plaatselijke partijen voor iedereen én voor de weidevogels meer winst kan opleveren. Vijf verschillende (vogel)gebieden in Friesland, met per gebied verschillende actieve partijen, waren voor deze dag uitgenodigd. Naast wat frustratie bleek er vooral veel inspiratie te zijn. En die inspiratie komt vooral van bevlogen mensen. Meer samenwerking begint met het weten wat iedereen doet, het leren van elkaar en het (h)erkennen van uitdagingen. En uitdagingen werden gevonden, evenals enthousiasme om ze thuis op te gaan pakken. De dag was succesvol volgens de deelnemers. Nog bekeken wordt of de aanpak navolging in andere gebieden kan krijgen. Meer informatie: henri.holster@wur.nl

